

Sumem valors, construïm futur

Manifest del III Congrés

Convocats per la Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya, més de 1.700 persones ens hem reunit els dies 24 i 25 de març de 2011 a Barcelona en el III Congrés del Tercer Sector Social. Amb el lema "Sumem valors, construïm futur", durant dos dies hem debatut i reflexionat col·lectivament sobre com podem incrementar la força del nostre compromís cívic i seguir contribuint així a crear un futur en el qual els drets socials de totes les persones siguin reals i efectius.

Ho hem fet en un moment molt marcat per una crisi econòmica que afecta els sectors més vulnerables de la societat. Però també de creixement, enfortiment i reafirmació del nostre sector, format per prop de 7.500 entitats, 100.000 treballadors, prop de 250.000 voluntaris, amb una dimensió econòmica que representa el 2,8% del PIB català, i un impacte sobre 1.700.000 persones. I en un moment, alhora, de desplegament d'una nova generació de lleis socials que reforcen el nostre estat del benestar i que permeten, més que mai, posar en marxa els instruments i les polítiques necessàries per millorar la inclusió i la cohesió socials.

Per això, en la cloenda del nostre III Congrés, volem manifestar a la societat i als seus representants les 6 demandes següents:

1. Mantenir la inversió econòmica en polítiques socials

L'actual context de crisi econòmica i de reducció de la despesa pública no ha de ser un motiu per disminuir la inversió en polítiques socials sinó tot el contrari. Perquè ara, més que mai, són prioritàries aquestes polítiques. Primer, per garantir els drets socials. I, segon, perquè és també necessari per a la cohesió social del país. Això significa que les retallades no han d'afectar aquest àmbit de la despesa pública, i que els serveis que presten les entitats socials als col·lectius més vulnerables han de continuar comptant amb el finançament necessari i a temps, i amb els increments que correspongui en funció de l'augment de la demanda i dels seus costos.

2. Desplegar i aplicar les noves lleis socials aprovades

Les lleis reconeixen drets, però després cal fer-los efectius. Per això ens cal seguir desplegant i aplicant d'acord amb els calendaris previstos les noves lleis socials aprovades els darrers anys: de serveis socials, de promoció de l'autonomia i atenció a la dependència, d'acollida, de prestacions econòmiques, dels drets i les oportunitats de la infància, i contra la violència de gènere. Aquestes lleis han suposat un avenç extraordinari en el nostre estat del benestar, i considerem que les dificultats organitzatives i financeres no han de retardar ni qüestionar la seva aplicació.

3. Impulsar polítiques ambicioses de lluita contra la pobresa

Les dades mostren clarament la gravetat de la situació actual: un de cada cinc catalans és pobre. Les demandes per garantir allò més bàsic i necessari creixen dia a dia. Per això avui la lluita contra la pobresa exigeix polítiques públiques més ambicioses i efectives amb aquest objectiu. Ens calen plans d'inclusió social que ordenin i reforcin aquestes polítiques. També necessitem un sistema més avançat de protecció social i de rendes mínimes; una política d'habitatge diferent que garanteixi el dret a un habitatge digne per a tothom, i la reforma de la llei hipotecària; un mercat laboral més inclusiu, que tingui més en compte les persones amb dificultats per accedir a una feina; i més suport i un reconeixement a les entitats socials que treballem amb les persones més excloses i vulnerables en els barris, pobles i ciutats d'arreu del territori.

4. Millorar els instruments de col.laboració amb les entitats del Tercer Sector

Malgrat que el Tercer Sector som un aliat estratègic en el desenvolupament de les polítiques socials, els instruments que possibiliten aquesta col.laboració necessiten encara millorar en molts aspectes. Els darrers anys hem viscut paradoxalment com les exigències legals i administratives en lloc de simplificar-se han esdevingut encara més feixugues i desproporcionades. Tampoc no hem vist resultats en la introducció de clàusules socials en els concursos per tal de reconèixer els valors afegits de qualitat i de compromís amb la comunitat que aportem les entitats del Tercer Sector. El traspàs dels fons del 07% de l'IRPF a la Generalitat segueix pendent. I diverses mesures que s'havien previst en el Pla de Suport al Tercer Sector Social no van arribar a materialitzar-se. Per això ens cal seguir avançant en aquesta direcció, per mitjà d'un nou Pla de Suport, i de polítiques més valentes que promoguin el voluntariat i ajudin a enfortir l'enorme i ric teixit associatiu que tenim al nostre país.

5. Dotar-nos d'un marc legal i financer més favorable per a les entitats del Tercer Sector

Diverses lleis recents han reconegut la funció i la importància del Tercer Sector Social, però hi ha altres lleis que encara el discriminen o que no el protegeixen adequadament. Així, per exemple, en la contractació pública se segueix discriminant les entitats no lucratives per la pràctica de comparar les ofertes sense l'IVA; les entitats i les persones que atenem han de suportar un IVA injust; les reformes a la llei de fundacions ho han estat en un sentit cada cop més restrictiu; i les associacions declarades d'Utilitat Pública estan trobant-se amb problemes creixents per mantenir el seu estatus. Ens cal millorar, doncs, el marc legal i financer, i també impulsar una llei catalana de mecenatge per fomentar una major corresponsabilitat de tota la societat en el benestar col·lectiu.

6. Reconèixer el Tercer Sector com agent social

En els darrers anys s'ha avançat molt en el reconeixement del nostre sector com una realitat present a la societat, i de la Taula del Tercer Sector Social com la plataforma que el representa. No només per part de les administracions públiques, sinó també per part dels partits, dels sindicats, del món acadèmic, d'altres sectors econòmics o dels mitjans de comunicació. Cal ara fer un pas més i concretar la participació del Tercer Sector en el Consell de Treball Econòmic i Social i en altres espais de diàleg dels agents socials de Catalunya.

Finalment, en el marc de l'Any Europeu del Voluntariat, les entitats socials del país refermem avui el nostre compromís de donar el millor de nosaltres al servei d'una societat més justa, compromesa i cohesionada. Volem seguir treballant amb els valors que ens caracteritzen, amb l'eficàcia i l'eficiència social que ens identifiquen, i posant sempre les persones al centre de la nostra missió i de la nostra activitat. I fem una crida a la ciutadania perquè participi, per mitjà de les nostres organitzacions del Tercer Sector, en el repte col·lectiu de millorar el benestar de totes les persones i aconseguir la seva plena inclusió social.

Barcelona, 25 de març de 2011